

# TJÆREBORG INDUSTRI AIS

1881 - November - 1981

## Sådan startede det i 1881

På 100 år har Tjæreborg Industri vokset sig til en virksomhed med mere end 150 medarbejdere og en omsætning på 50 millioner kroner årligt

Det hele tog sin begyndelse med en mindre landsbysmedie – på et tidspunkt, hvor det endnu var rigtig barsk i det vestjyske. Siden er der gået 100 år. Smedievirksomheden har vokset sig stor til det, der i dag er kendt under navnet Tjæreborg Industri. Det kan endnu være barskt i Vestjylland, men der er kommet styr på tingene. Tjæreborg Industri er en virksomhed med vidt forgrenede interesser. Medarbejderstaben varierer, men ligger for tiden på omkring de 150. Årsomsætningen er på ca. 50 millioner kroner. Trods de såkaldte krisetider foregår der en masse i firmaet. Der investeres kraftigt i udvikling, udvider os.s.v. Det vil være forkert, i

en krisetid at sætte sig til at vente på, at andre løser problemerne. Det er op til os selv, hvis vi vil være med på vognen, når det igen går løs, siger man i firmaet. Det var en stout vestjyde, Peder Chr. Pedersen, født den 15. april 1857 i Tømmerby ved Tjæreborg, der lagde grunden til familievirksomheden, hvor det nu er tredje generation, der sidder i direktørstolen. Efter en grundig uddannelse inden for smedefaget etablerede Peder Chr. Pedersen sig som selvstændig den 9. november 1881. Det var i begyndelsen et mindre firma, men der kom dog flere ansatte til. Anden generation rykkede ind i



Peder Chr. Pedersen  
1. generation



Niels Peder Pedersen  
2. generation



Peder Chr. Pedersen  
3. generation

firmaets ledelse i 1918. Det var sønnen Niels Peder Pedersen, født den 1. februar 1890. Også han havde fået en solid smedueuddannelse, og i en årrække havde han selv virksomhed i Skads. Det havde givet ham en masse gode erfaringer, og han stod derfor godt rustet til at overtage faderens firma. Far og søn havde glæde af hinanden i endnu en årrække. Stifteren af firmaet, Peder Chr. Pedersen, døde i 1931 – men inden sin død kunne han glæde sig over at have skabt et firma, der allerede da var inde i en god fremgang. Og ikke nok med det. Tredie generation var allerede på det tidspunkt godt igang. Peder

Chr. Pedersens barnebarn, der var døbt med samme navn, var blevet født i 1919 – og efter få år stod det klart, at det også skulle blive til en ung mand, der ville hellige sig den branche, hvor der faktisk var blevet skabt lidt af en tradition. Peder Chr. Pedersen kom i lære som 14 årig. Det blev til en smede- og rør læggeruddannelse, og efter overstået læretid i 1937 gik turen til flere andre virksomheder. Der skulle indhøstes erfaringer. Ved årsskiftet 1946 vendte Peder Chr. Pedersen tilbage, for at bistå faderen. Det blev til en række gode år sammen – i såvel svære som lyse tider. I 1960'erne var der til tider over 200 medarbejdere i firmaet, og

den 1. januar 1963 overtog Peder Chr. Pedersen firmaet efter sin far, men forinden havde de dog i nogle år været i kompagniskab. I 1976 døde Niels P. Pedersen og i oktober 1980 mistede Peder Chr. Pedersen sin moder.

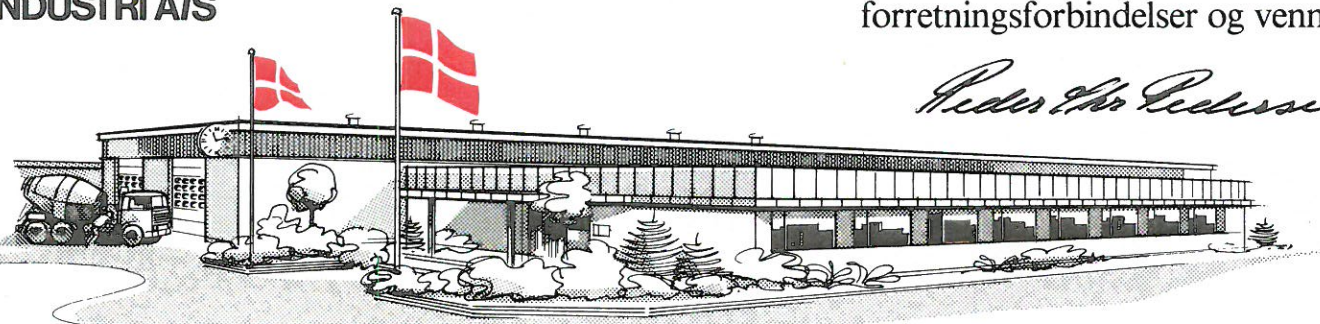


## Jubilæumsreception

afholdes på fabrikken, Kærvej 19, Tjæreborg på jubilæumsdagen, mandag den 9. november kl. 12,30-18,00

Vi glæder os til en festlig dag sammen med kunder, forretningsforbindelser og venner.

*Peder Chr. Pedersen*



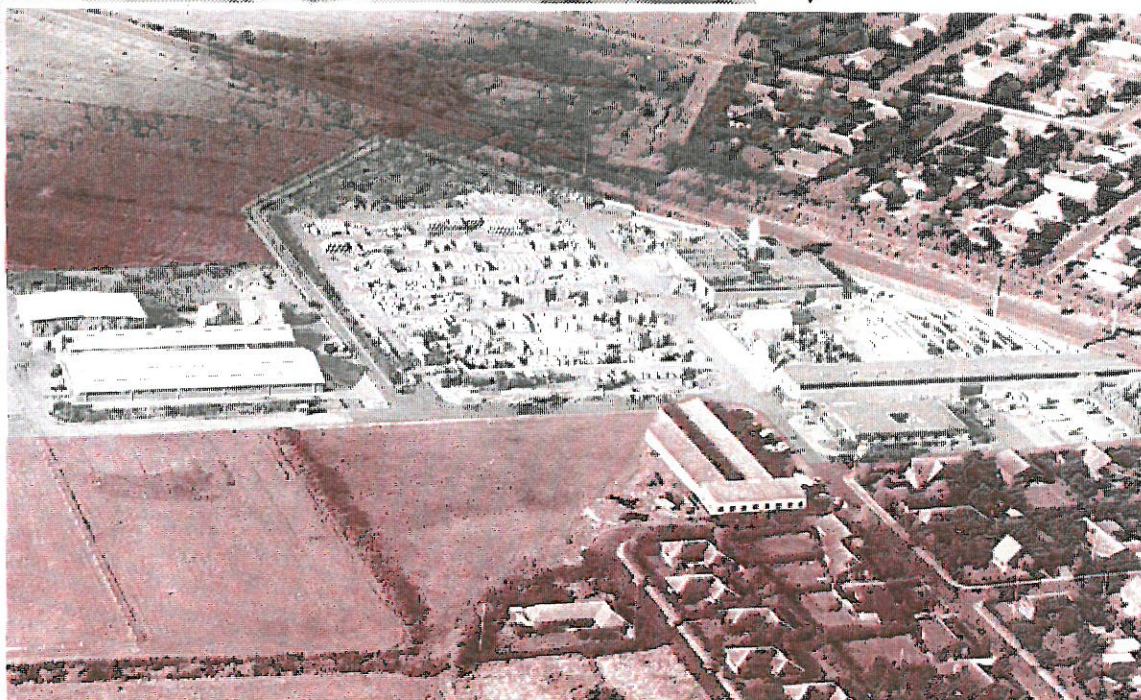
- På vej mod de næste 100 år
- Det tyske marked for fjernvarme stærkt stigende
- Tjæreborg var først med fjernvarme
- Tjæreborg Industri's kulfyrians anlæg bliver godt modtaget
- Masser af varme at hente i industrien
- Ville til USA, men fandt kone i stedet
- Vi har gennemført fjernvarmeprojekter i mere end 60 danske byer
- Stor udvidelse
- Yngste elev 17 år – og den ældste medarbejder 72 år
- Familien trives – også i firmaet
- Har opført stor ridehal
- Udvikling af Færdigbeton
- Bearbejder 100 tons beton dagligt
- Tjæreborg Industri i arbejdstøjet





◀  
 Fra sit hyggelige kontor styrer Peder Chr. Pedersen i dag et foretagende, der er vidt forgrenet, og som stadig har optimismen og troen på fremtiden i behold.

Tjæreborg Industri dækker efterhånden et meget stort område. Der er grundarealer til rådighed på omkring 100.000 kvadratmeter. Luftbilledet viser Tjæreborg Industri's hovedkontor, lagerbygninger, produktionshaller og ridehal (tv).  
 ▼



# På vej mod de næste 100 år

*Uden optimisme og godt humør kunne det slet ikke gå, siger Peder Chr. Pedersen i anledning af 100 års jubilæet*

I anledning af et 100 års jubilæum kan jeg naturligvis ikke undgå at gøre mig mine betragtninger, hverken med hensyn til firmaet eller med hensyn til samfundet som sådant. I firmaet har vi haft 100 travle år. Der har været opgangs- og nedgangstider, men taget under ét må vi sige, at det har været 100 travle år med en rivende udvikling. Jeg mener selvfølgelig ikke,

at det er slut med de 100 år, siger Peder Chr. Pedersen. Tjæreborg Industri skal fortsat gerne være en stor og god arbejdsplads, hvor man trives - og hvor der er basis for en fortsat sund forretning. Der skal arbejdes meget for at pengene kan tjenes hjem til de ca. 150 ansatte, til investeringer o.s.v. Med en bedre samfundsstyring

er jeg ikke i tvivl om, at det kunne blive bedre. Det kan ikke blive ved med at gå, at vi ødelægger vort eget land. Det er somme tider utroligt, hvordan der disponeres. Imidlertid må vi vel nok i de frie erhverv erkende, at vi måske har glemt at manifestere os noget mere udadtil. Vi har måske glemt at deltage i den offentlige debat. Jeg tror, at det er vigtigt at vi kom-

Der er meget at holde styr på i et travlt firma. Ingeniør S. B. Christensen drøfter her aktiviteter i Vesttyskland med bogholder Marianne Sørensen.



**Tjæreborg Industri etablerede eget selskab i Kiel i 1976 - hundrede af millioner skal investeres i tysk fjernvarme**

I 1965 rykkede Tjæreborg Industri ind i Nordtyskland - på et tidspunkt, hvor man så småt begyndte at interessere sig for fjernvarmens fordele. Via en samarbejdspartner i Flensborg fik vi overdraget et større fjernvarmeprojekt i en ny bydel, Mettenhof, i Kiel-området. Dette arbejde gav anstødet til

## Det tyske marked for fjernvarme stærkt stigende



mer ud af busken, inden det er for sent. Erhvervslivet har i for mange år været det tavse flertal. Måske derfor er det svært for os at forstå mange af de beslutninger, der træffes.

Det er beklageligt, at se udviklingen i hele beskæftigelsessituationen. Jeg kan slet ikke forstå, at det er gået som det er gået. Vi vil så gerne kalde os selv for dygtige - og at vi bor i et godt samfund. Det gør vi måske også, men vi må erkende, at der er noget galt - at vi måske slet ikke er dygtige nok. Alt for mange skændes om at få lov til at give mere af noget, vi slet ikke har. Vi nedbryder tendensen til at gøre noget, der kan sætte hjulene igang.

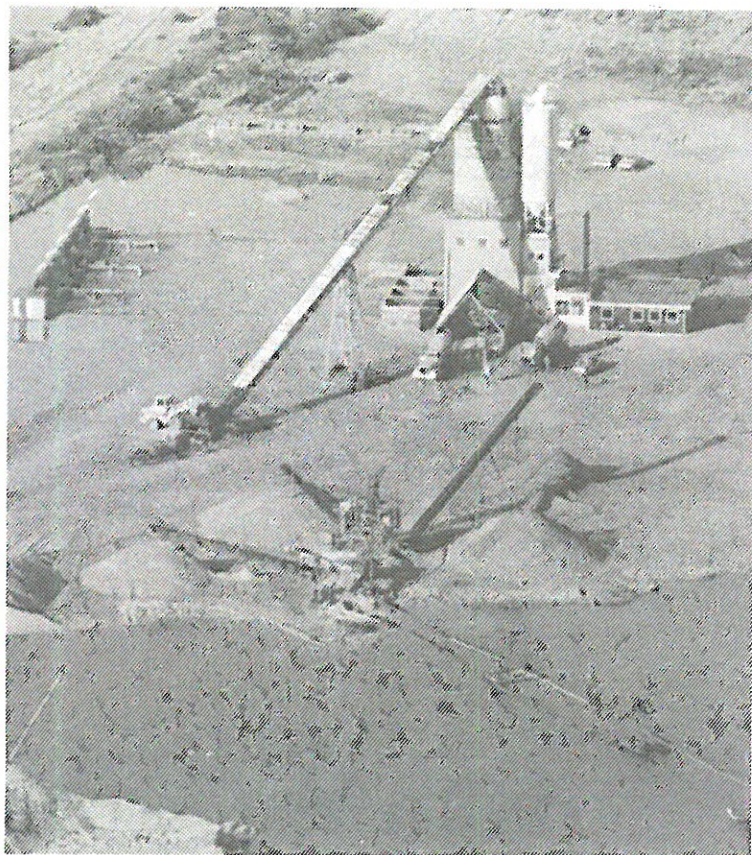
De danske arbejdere er dygtige - og de er flittige, men det er vigtigt, at vi snart finder ud af, at det skal kunne betale sig at arbejde. Jeg holder meget af at snakke med mine folk. De erkender selv, at der er noget rivende galt i hele systemet - men ingen tør bryde ud og protestere.

Er der slet ikke noget positivt? Jo, sandelig er der det. Vi har haft mange glæder igennem

årene - og mange behagelige kunder, som vi heldigvis stort set har formået at bevare. Det betyder meget for en virksomhed at have trofaste kunder - men trofaste kunder får man selvfølgelig ikke, hvis man søger at knibe uden om, hvor gærdet er lavest. Vi skal ikke ligefrem tjene guld på vores kundekreds. Vi skal kunne leve. At vi overlever er jeg ikke spor i tvivl om. Ellers ville vi ikke disponere, som tilfældet er. Vi satser på en betydelig udvikling i de kommende år. Men vi søger at have flere strenge at spille på, for trods alt må vi se i øjnene, at det hele svinger så hurtigt. Det der er godt den ene dag, kan faktisk være dårligt den næste.

Hvis man ikke havde sit gode humør og en vis portion optimisme ville meget se anderledes ud.

40.000 kubikmeter sand, grus og sten kan hentes op fra grusgravsområdet årligt.



▲ Peder Chr. Pedersen foran fjernvarmecentralen i Tjæreborg.

## Tjæreborg var først med fjernvarme

Fra at være en smedievirksomhed udviklede Tjæreborg Industri sig i 40'erne til at være et firma med flere interesser. Der blev bygget varmeanlæg på skoler, sygehuse og andre offentlige institutioner - og i 1949 fik firmaet taget hul på det, der senere skulle blive det dominerende i hele virksomheden, nemlig fjernvarmen. Helt nøjagtigt i 1949 fik Niels P. Pedersen den idé, at nu skulle der etableres fjernvarme i Tjæreborg. Det blev ikke ved ideen. Der blev holdt møder om sa-

gen, og 15 interesserede gav tilsgavn om at slutte sig til. Fjernvarmecentralen blev opført i tilknytning til el-værket, hvorfra man tog spildvarmen fra dieselmotorerne. Den første varme kunne gå ud til forbrugeren den 24. december om aftenen. Det var en stor begivenhed. Derefter gik det hurtigt med at få flere tilslutninger, og allerede i 1950 måtte der ske udvidelser af kedelanlægget, ligesom man begyndte at bruge olie. Tjæreborg var blandt de første i

området - ja i det hele taget i Jylland - der fik fjernvarme. Peder Chr. Pedersen tænker tit tilbage på Tjæreborg-projektet, der måske kunne betegnes som lidt af et vovestykke. Da min far præsenterede ideen, sagde jeg straks, at det var et arbejde, jeg godt kunne tænke mig. Det fik jeg lov til - og jeg gik sammen med en anden medarbejder igang med at lave ledningsnettet, opbygning af varmecentral og endelig etablering af husinstallationerne. Vi klarede det to mand alene, men det var hårdt - og det gav os en masse erfaring og gå-på-mod.

mange efterfølgende projekter, og det var også begyndelsen til et tæt samarbejde med Stadtwerk Kiel med hvem vi nu har faste 3 årige aftaler om løbende fjernvarmeudbygning og reparationer. Arbejdet i Nordtyskland har også betydet oprettelsen af et GmbH selskab i 1976. Dette selskab beskæftiger i perioder en snes medarbejdere. Omsætningen beløber sig til ca. 2 millioner DM årligt. Indtil nu er ca. 30 pct. af storbyen Kiel dækket af fjernvarme - og ud af de samlede investeringer gennem årene har vi fået andel i mellem 10 og 15 pct. Det nord-

tyske marked kan blive meget større endnu, og vi er naturligvis opmærksomme på den udvikling, der finder sted på hele det tyske fjernvarmeområde. For tiden går udviklingen i retning af præsystemer, en udvikling der så småt begyndte for omkring 6-8 år siden og som givetvis vil blive forstærket. Udover aktiviteter i Kiel har vi haft opgaver i Neumünster, og kundekredsen er i dag både offentlige myndigheder, boligselskaber og private firmaer. Vi forventer, at der en årrække vil være behov for etablering af fjernvarmeledningsstrækning-

ger efter betonkanalsystemet, og i denne forbindelse kan det oplyses, at vi netop har fået patenteret et specielt kanalsystem - et system, som vil være konkurrencedygtig i en årrække frem i tiden, siger ingeniør Svend B. Christensen, leder af den tyske afdeling. I det nordtyske område skal der i de kommende år investeres for flere hundrede millioner DM i udbygning af fjernvarmenettet, og vi mener selv, at vi står godt rustet til at deltage i de mange projekter. Dansk fjernvarmeindustri har et godt ry i Vesttyskland, idet vi står for kvali-

tet, præcision, konkurrencedygtige priser og god service. I Vesttyskland er man blevet mere energibevist. Energi er hidtil ikke noget, man har ofret ret mange tanker. Det er bare noget, man har haft. Nu søger man, at udvikle alternative energiformer, og kraft/varmeværker vil givetvis vinde indpas. Derfor er der god grund til at tro, at det tyske fjernvarmemarked står over for et vældigt boom - og med vores erfaring på det tyske marked, er vi parate til at tage udfordringen op.



Tjæreborg Industri's 100 års jubilæumsavis udgives i 2.500 eksemplarer til forretningsforbindelser og kunder - såvel nuværende som eventuelt fremtidige - i Danmark og Nordtyskland.

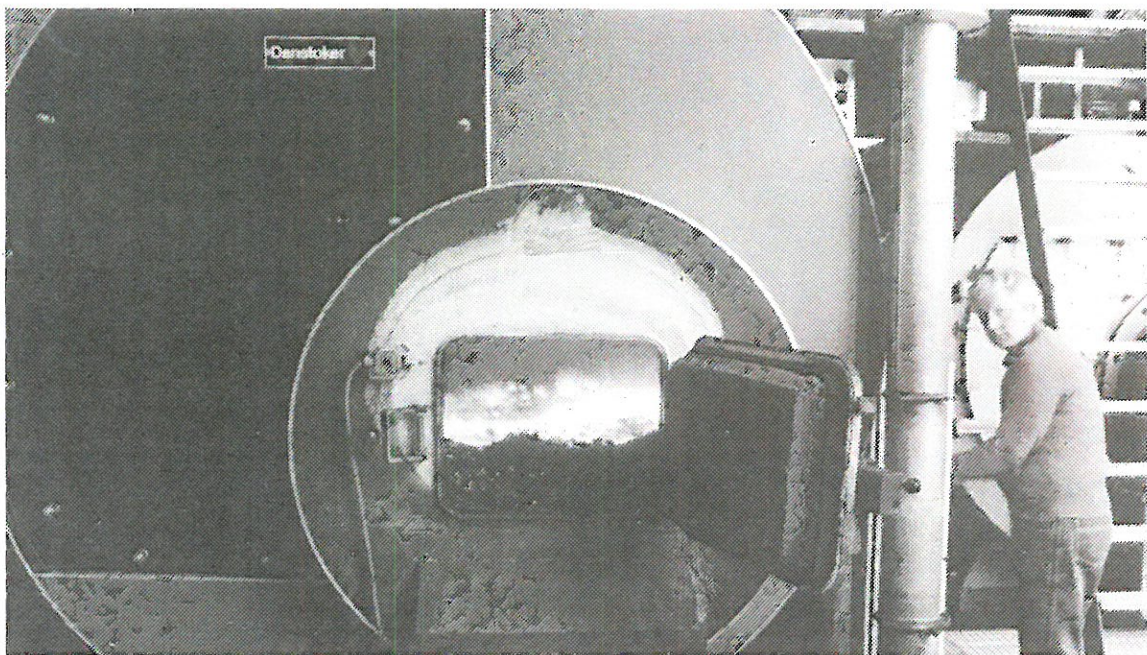
IDÉ/REDAKTION:  
Lindvig, Esbjerg

GRAFISK  
TILRETTELÆGGELSE:  
Prehn Grafisk Tegnesteue,  
Esbjerg

SATS:  
Bramming Fotosats

TRYK:  
Rosendahl, Esbjerg

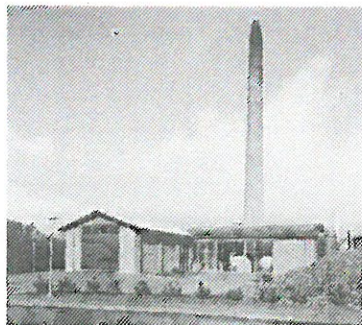




## Tjæreborg industris kulfyrringsanlæg bliver godt modtaget

**Der er store besparelser at opnå med kulfyrringsanlæg**

Tjæreborg Industri har på det danske marked placeret sig stærkt med de såkaldte kulfyrringsanlæg. Der kan iøvrigt konstateres en ganske betydelig interesse for disse anlæg. Tjæreborg Industri har rundt om i landet opført fem anlæg og ialt solgt 10 af forskellig størrelse - foreløbigt i prisklassen fra godt én million til 5 millioner kroner. De næste fem anlæg bygges for tiden. Alle steder har det vist sig, at kulfyrringsanlæggene har svaret til de stillede forventnin-

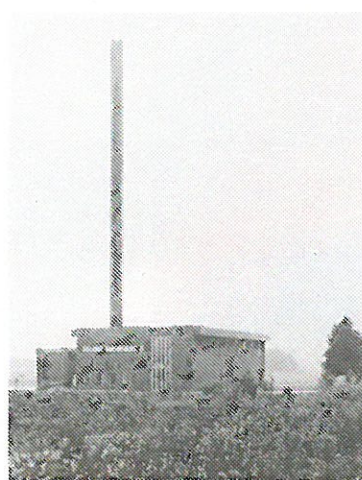


Lem fjernvarmeværk.

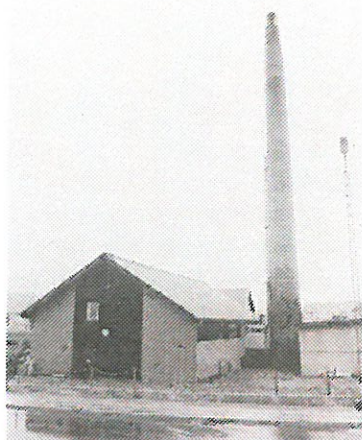
ger, og der er næppe tvivl om, at man i de kommende år vil se en masse af disse anlæg blive etableret. Der er virkelig mange penge at spare på varmeregningen. I Lem har man f.eks. fået det første kulfyrringsanlæg fra Tjæreborg Industri. Det var en investering på 1,3 millioner kroner - og man ønskede kulfyrringsanlægget for at blive mindre afhængig af den dyre olie. Man regner med et forbrug på 2.000 tons kul årligt, og besparelsen er på ca. 4 kroner pr. kubikmeter varmt vand. Det er en besparelse, der er til at tage og føle på, og som virkelig har givet Lem varmeværk en positiv økonomi.

Hvis olien vil fortsætte med at stige, er der næppe tvivl om, at flere hundrede af landets fjernvarmecentraler vil gå over til kulfyrringsanlæg. De er ganske vist lidt dyrere at etablere, men de besparelser, der opnås er så store, at den ekstra investering kan tjene sig hjem på 2-3 år. Selve brændselsbesparelsen ligger på ca. 100 kroner pr. gcal.

▲ Tjæreborg Industri har stor erfaring i opførelsen af kulfyrringsanlæg. Her et kig ind i kedlen på fjernvarmeværket i Lem.



Billund fjernvarmeværk.



Hvide Sande fjernvarmeværk.



Nr. Nebel fjernvarmeværk.

Ingeniør Ole Christensen, Tjæreborg Industri, siger, at firmaet modtager usædvanlig mange henvendelser om disse kulfyrringsanlæg. Man må regne med, at der går et halvt år fra det øjeblik en beslutning om et kulfyrringsanlæg tages og til det kan komme i brug.

F.eks. skal man regne med, at der skal indsendes miljøansøgning.



Sdr. Omme fjernvarmeværk.

Imidlertid viser erfaringen, at man alle steder er glade for kulfyrringsanlæggene. Ikke alene fungerer de godt. De giver som nævnt også store besparelser - og det er selvfølgelig noget, man tænker ekstra på i en tid, hvor priserne ellers stiger voldsomt på en række områder. De fem idriftværende kulfyrringsanlæg er i Lem, Billund, Hvide Sande, Nr. Nebel og Sdr. Omme. De fem under udførelse er i: Dronninglund, Hurup, Spøttrup (Rødding), Kibæk og Oksbøl.



## Ville til USA - men fandt kone i stedet

I forbindelse med et firmas 100 års jubilæum er der selvfølgelig mange minder. Jeg kan f.eks. således huske, at jeg i 1945 så småt begyndte at spekulere på at rejse til U.S.A. for at arbejde der, siger Peder Chr. Pedersen. Jeg ville ud at opleve noget - og U.S.A. var jo dengang landet, der øvede den store tiltrækning på langt de fleste. Via Island - som var gennemgangslejr - havde jeg fået udfyldt de nødvendige papirer, men dog stadig ikke fået noget svar. Og måske var det også godt. For i mellemtiden havde jeg fundet Kjerstine, og dermed faldt også interessen for at komme til U.S.A. Jeg slog mig til ro - blev gift og stiftede familie. Siden har jeg dog haft lejlighed til at få rejse-lysten opfyldt på forskellig vis, så jeg har sandelig ikke fortrudt, at det gik som det gik.

## Masser af varme at hente i industrien

**Dansk fjernvarme og danske industrivirksomheder kan med fordel samarbejde, siger salgschef Reimar Pedersen.**

- Jeg tror på fjernvarmens fremtid. Denne kategoriske udtalelse kommer fra Reimar Pedersen, salgschef i Tjæreborg Industri - og Peder Chr. Pedersens broder.

Og hvis ikke Reimar Pedersen skulle sige dette - ja, så er der vel ingen inden for fjernvarmebranchen der kan. Reimar Pe-

dersen har i mange år haft fingeren på pulsen. Han har mere eller mindre været med til at få alle Tjæreborg Industris fjernvarmeprojekter gennemført. Han har en stor berøringsflade i hele fjernvarmesektoren. Men fjernvarmens fremtid bliver nok lidt anderledes end den vi kender i dag. Jeg tror egentlig ikke, at der vil blive oprettet mange fjernvarmeanlæg i de mindre byer. Derimod vil der givetvis finde en vældig udbygning sted omkring kraft/varmeværker, idet man på dette område vil kunne sikre sig varme til billigere penge, siger Reimar Pedersen i anledning af Tjæreborg Industris 100 års jubilæum. Jeg



Salgschef Reimar Pedersen mener, at der er uanede mængder af varme at hente i industrien. Og Tjæreborg Industri er langt fremme på dette område.



# Vi har gennemført fjernvarme projekter i mere end 60 danske byer

Projekt i Ranum satte skub i aktiviteterne på fjernvarmeområdet

I begyndelsen af 50'erne begyndte man for alvor rundt om i Danmark at få øjnene op for fjernvarmens mange fordele - men det var faktisk først i 1955, at der rigtig kom gang i sagerne.

Tjæreborg Industri blev dette år opfordret til at give tilbud på et fjernvarmeprojekt i Ranum. Det skete via en initiativrig person, Åge Bech i Rødding i Sønderjylland, som var begyndt at

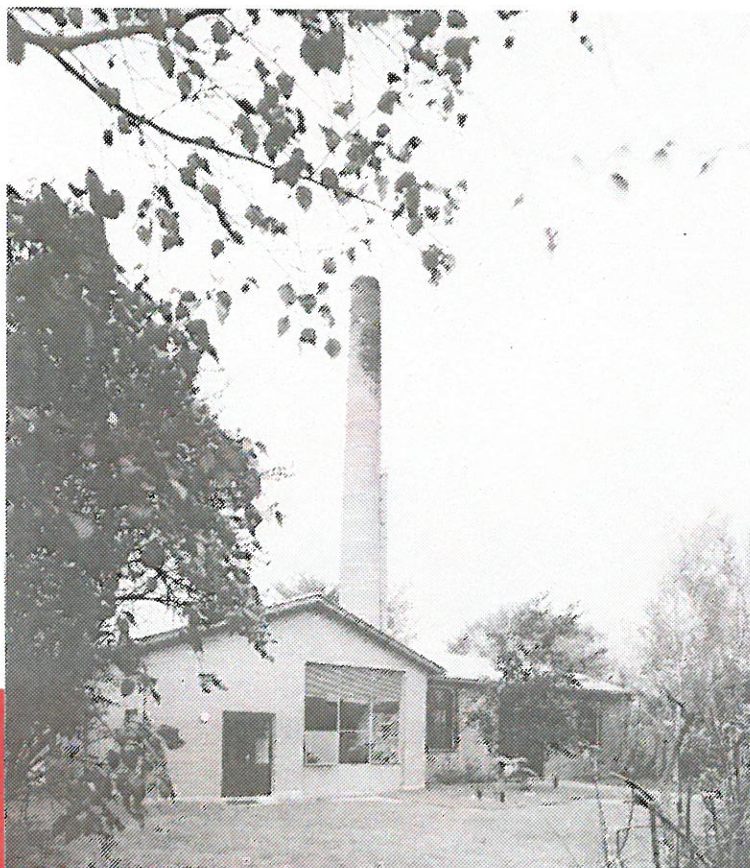
projektet, og vi blev enige med bestyrelsen i Kibæk om, at vi skulle til Dybvad for at se, hvad vi havde lavet der. Besøget faldt godt ud. Vi fik et pænt skudsmål, og resultatet blev, at Kibæk var positiv for projektets gennemførelse. Men der skulle skaffes 50 tilslutninger. I forbindelse med Kibæk fjernvarme etablering gjorde Reimar Pedersen her et enormt stykke arbejde. Han tog simpelthen til Kibæk for at overtale folk til at melde sig til - og da der blev holdt et møde om sagen for interesserede - det var nummer 2 i rækken - meldte medlem nummer 50 sig til. Så projektet kunne altså sættes igang. I forbindelse med opførelsen af anlægget i Kibæk kom der en delegation fra Jelling på besøg. Man ville se, hvad det var, vi kunne - og resultatet blev en ny ordre. Det betød for alvor, at opsvinget satte ind. Det blev til nogle travle år, og efter en mindre afmatning på grund af byggekrisen i 1964, er det faktisk siden blevet til, at Tjæreborg Industri har forestået fjernvarmeprojekter i omkring 60 danske byer med sammenlagt mere end 1000 km ledningsnet.

Mange af dem er stadig gode og faste kunder - og det samarbejde, der er skabt, tager vi i firmaet som udtryk for, at vi leverer et tilfredsstillende stykke arbejde.

## Stor udvidelse

Tjæreborg Industri er i fuld gang med at foretage forskellige udvidelser. Der bygges for tiden bl.a. en ekstra lagerhal på omkring 1.000 kvm. til. Når byggeriet er afsluttet, vil Tjæreborg Industri have over 5.500 kvm. kontorer, lager, produktion m.v. under tag.

Vi håber stadig i firmaet, at der kan finde udvidelser sted - naturligvis i takt med udviklingen.



Fjernvarmeværket i Kibæk var det første nøglefærdige projekt, Tjæreborg Industri gennemførte.

TJÆREBORG INDUSTRI har gennemført fjernvarmeprojekter i disse byer:

- |                 |                   |
|-----------------|-------------------|
| 1 Strandby      | 36 Ourup          |
| 2 Tårs          | 37 Jelling        |
| 3 Øster Vrå     | 38 Breilballe     |
| 4 Horby         | 39 Tistrup        |
| 5 Jerslev       | 40 Sig            |
| 6 Dybvad        | 41 Billund        |
| 7 Flauenskjold  | 42 Østengaard     |
| 8 Agersted      | 43 Molholm        |
| 9 Dronninglund  | 44 Øksbøl         |
| 10 Broxst       | 45 Egvad          |
| 11 Skovsgård    | 46 Tarp           |
| 12 Hals         | 47 Hjerting       |
| 13 Ranum        | 48 Antrup         |
| 14 Nørager      | 49 Seeding        |
| 15 Gedsted      | 50 Holsted        |
| 16 Moldrup      | 51 Tjæreborg      |
| 17 Humlum       | 52 Estbjerg       |
| 18 Ranne        | 53 Garding        |
| 19 Sunds        | 54 Lunderskov     |
| 20 Lind         | 55 Christiansfeld |
| 21 Spjald       | 56 Glansbjerg     |
| 22 Kibæk        | 57 Ringe          |
| 23 Ringkøbing   | 58 Kværndrup      |
| 24 Troldhede    | 59 Stenstrup      |
| 25 Len          | 60 Logumkloster   |
| 26 Sdr. Felding | 61 Bredebro       |
| 27 Tarm         | 62 Ulkebo         |
| 28 Skanderborg  | 63 Padborg        |
| 29 Ejstrupholm  |                   |
| 30 Sdr. Omme    |                   |
| 31 Thyregod     |                   |
| 32 Hovedgaard   |                   |
| 33 Rask Mølle   |                   |
| 34 Løsning      |                   |
| 35 Nr. Nebel    |                   |

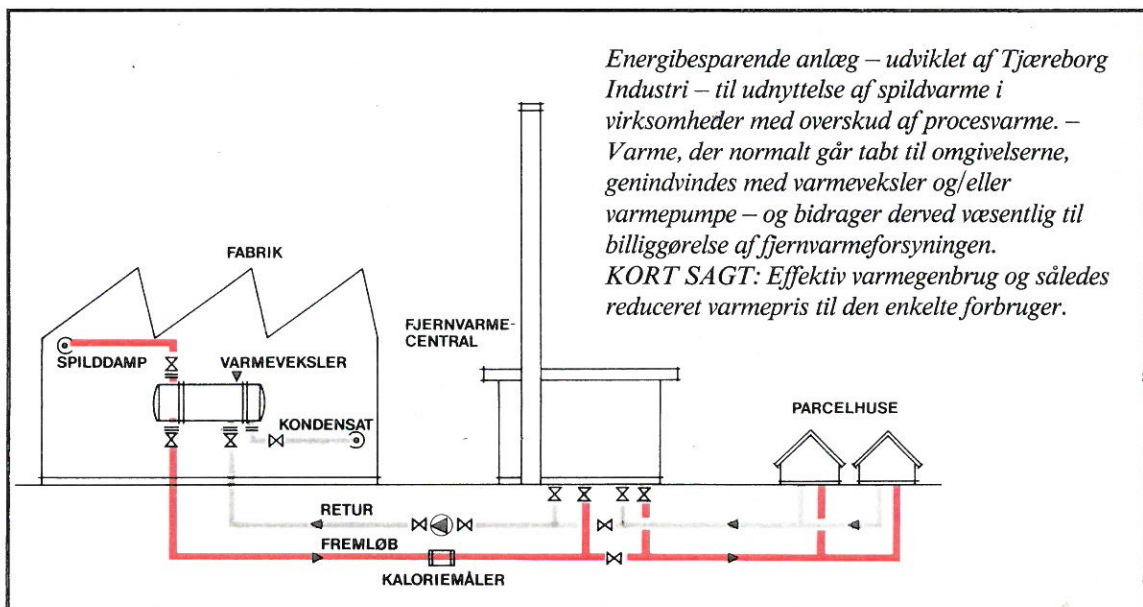
FYSKLAND:  
64 Flerisborg  
65 Kiel  
66 Neumünster  
67 Fulda

gennemføre fjernvarmeprojekter forskellige steder. I forbindelse med opførelsen af Ranum varmeværk fik vi overdraget rørarbejderne - og det var egentlig det første fjernvarme arbejde, vi gennemførte uden for Tjæreborg. Og det var et projekt, der gav os mod på at specialisere os netop i fjernvarme. I årene derefter gik det stærkt. Nørager fulgte i 1957/58, og så kom Jerslev, Dybvad, Øster Vrå og Tårs i 1960. Tjæreborg Industri havde i disse år et fortrinligt samarbejde med kontaktmænd i Rødding, men da han døde i 1959, frygtede vi faktisk at gå lidt i stå - men sådan skulle det ikke gå. Vi fik en henvendelse fra Kibæk. Kan I lave vores fjernvarme, blev der spurgt. Det kunne vi selvfølgelig godt, svarede vi. Vi skulle forestå hele

er ikke i tvivl om, at Tjæreborg Industri står godt rustet til at klare de mange krævende opgaver. På den anden side skal man selvfølgelig også være om sig. I dag er man imidlertid mere opmærksomme på hele energiproblematikken - og man er alle steder, hvor der går energi til spilde klar over, at det måske er en energi der kan bruges på opvarmningsområdet, f.eks. i forbindelse med fjernvarme. I Løsning er der netop gennemført et spændende projekt i samarbejde med et stort afkogeri, hvor man udnytter de store mængder af spilddamp. Det er et projekt, der giver millionbesparelser hvert år.

I det hele taget er der meget at gøre på industriområdet. Også på Lego finder der en genindvinding sted, og vi har også fået gennemført et fjernvarmeprojekt i samarbejde med et savværk.

Kort sagt: industrien og fjernvarmeselskaberne vil komme til at samarbejde meget mere i de kommende år. Det er iøvrigt noget, man er stærkt interesseret i fra statens side, idet man ved genindvindingsprojekter ofte kan få 25 pct. i tilskud. Staten vil hellere end gerne præmiere sådanne projekter, siger Reimar Pedersen.



Energibesparende anlæg - udviklet af Tjæreborg Industri - til udnyttelse af spildvarme i virksomheder med overskud af procesvarme. - Varme, der normalt går tabt til omgivelserne, genindvindes med varmeveksler og/eller varmepumpe - og bidrager derved væsentlig til billiggørelse af fjernvarmeforsyningen. KORT SAGT: Effektiv varmegenbrug og således reduceret varmepris til den enkelte forbruger.



# Yngste elev 17 år - og den ældste medarbejder 72 år

Tjæreborg industri har i medarbejderstaben folk, der har været i firmaet i en årrække. Det er noget, der skaber en vis stabilitet, og det giver også ro på arbejdspladsen



Værkfører Kaj O. Hembo

Værkfører Kaj O. Hembo, værkstedet, har været knyttet til Tjæreborg Industri siden 1954. Han startede under senior - og på værkstedet dengang var der 3 ansatte. I dag er der 16. Vi tager os af al smedearbejde, siger Kaj O. Hembo, ligesom reparationer også hører ind under os. Jeg mener, at vi har et godt klima på arbejdspladsen. Hele arbejdet er måske blevet noget anderledes, men vi kan i hvert fald fortsat tale sammen. Det betyder meget, at man føler noget for sin arbejdsplads. At vi gør det her skyldes måske, at tonen fra oven er sådan, at vi har mulighed for at trives. Vi er interesserede i, at det går godt.

Knud Thomsen, indkøb og lager, har været knyttet til firmaet

i 17 år. Det er ham, der har ansvaret for indkøb af udstyr til hele fjernvarmesektoren. Det er således ikke så få millioner, der går igennem hans hånd - og det gælder selvfølgelig om at være vågen. En god handel - eller et godt indkøb - er ensbetydende med, at en virksomhed kan have konkurrencedygtige priser.



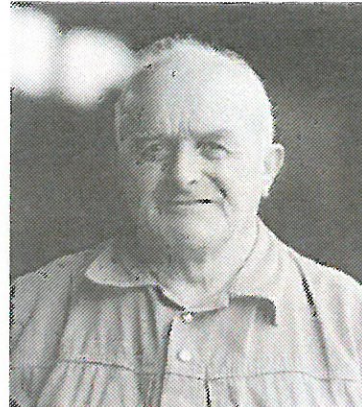
Indkøbschef Knud Thomsen

Knud Thomsen fortæller, at indkøbene i dag mest omfatter præfabrikerede rør, men der laves dog stadig de såkaldte betonkanaler. Knud Thomsen skal ligeledes sørge for, at materialerne når frem uden forsinkelser. Det har afgørende betydning for et projekts gennemførelse.

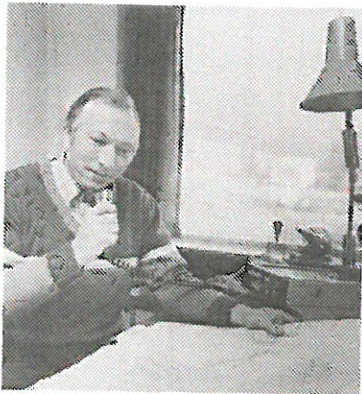
Aksel Hedensted, formand, og 72 år:

Tjæreborg Industri er en udfordrende arbejdsplads, hvor der sker en masse.

Og personligt er jeg selvfølgelig glad for, at der er brug for én, selvom man har overskredet pensionsalderen ikke så lidt. Jeg tror også, at det er godt for en virksomhed, at der findes medarbejdere i alle aldersklasser. En anden medarbejder, driftsleder Howard Frandsen, har til 1. januar været ansat i firmaet i 31 år.



Formand Aksel Hedensted



Driftsleder Howard Frandsen



Firmaets yngste læredreng, 17-årige Torben Andersen, sammen med sin fader Kurt Andersen

Jørgen Andersen, 1. generation, var ansat i firmaet i en årrække.

nen blandt medarbejdere behagelig, siger han.

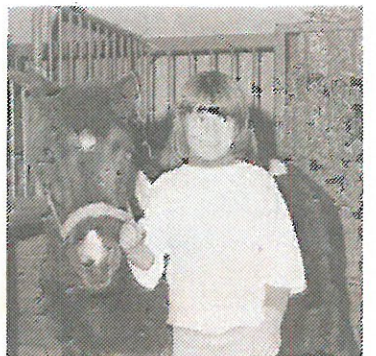
Torben Andersens fader, Kurt Andersen, har ligeledes lært i Tjæreborg Industri og foreløbigt været i firmaet i 30 år, og endelig kan det nævnes, at hans fader igen var i lære hos N.P. Pedersen. Familien Andersen har således lange traditioner i Tjæreborg Industri.

-Jeg husker tydeligt, da jeg blev ansat, siger Frandsen. Peder Chr. Pedersen sagde, at han regnede med, at der var arbejde til 2-3 dage. Det var der - for som nævnt har jeg været i firmaet siden. Fjernvarmebranchen er utrolig spændende, og jeg skal da ikke lægge skjul på, at jeg er særdeles glad på firmaets vegne over, at det er gået så godt, siger Frandsen, der bl.a. har ansvar for Esbjerg-distriktet.

Firmaets yngste læredreng er den 17 årige Torben Andersen. Han er i lære i smede- og rørlæggerfaget, og denne uddannelse har han indledt hos Kaj O. Hembo - men ellers vil han løbende komme rundt i de forskellige afdelinger og under ledelse af firmaets trofaste ældre medarbejdere.

Torben Andersen er glad for sit arbejde - og han er glad for at have fået en læreplads. Klimaet på arbejdspladsen er godt og to-

## Har opført stor ridehal



Det hele er nu ikke gået op i fjernvarme, betonvæbner o.s.v. hos Tjæreborg Industri. Der er også tid til andet og mere.

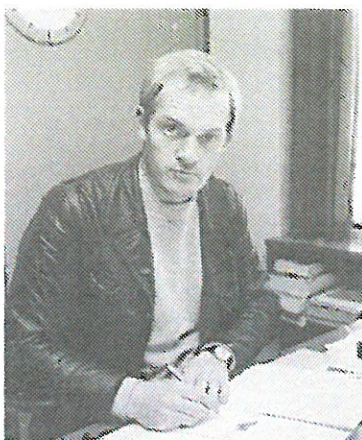
For en årrække siden lod Peder Chr. Pedersen sig mere eller mindre overtale til at opføre en ridehal - godt presset af sine ridesportsinteresserede døtre. Hallen blev opført ved siden af Tjæreborg Industri. Der er her plads til mellem 60 og 70 heste. Der er samtidig stor springbane, plads til skoleridning o.s.v. Kort sagt: alle de faciliteter, ridesportsinteresserede kræver, er til stede.

Der er igennem årene gjort et stort stykke arbejde for at tilpasse omgivelserne, så der er virkelig skabt lidt af et eldorado, som ridesportsfolk også er ualmindelig glade for.

døtre virker også i firmaet, den ene som bogholder. Begge svigersønner er også med. Niels Sørensen er driftsleder, og Lars Sørensen er i lære som snedker.

Andre familiemedlemmer er også med, men Peder Chr. Pedersen mener ikke, at man af denne grund kan sige, at familien dominerer. Tværtimod er de ansat som medarbejdere, fordi de kan noget, og ikke fordi de har skullet have et job. Jeg har kun gode erfaringer med det tætte tilhørsforhold - og når der skal slås i bordet bliver det gjort, uanset om det er overfor mine svigersønner eller en af døtrene. Der bliver ikke gjort forskel.

## Familien trives - også i firmaet



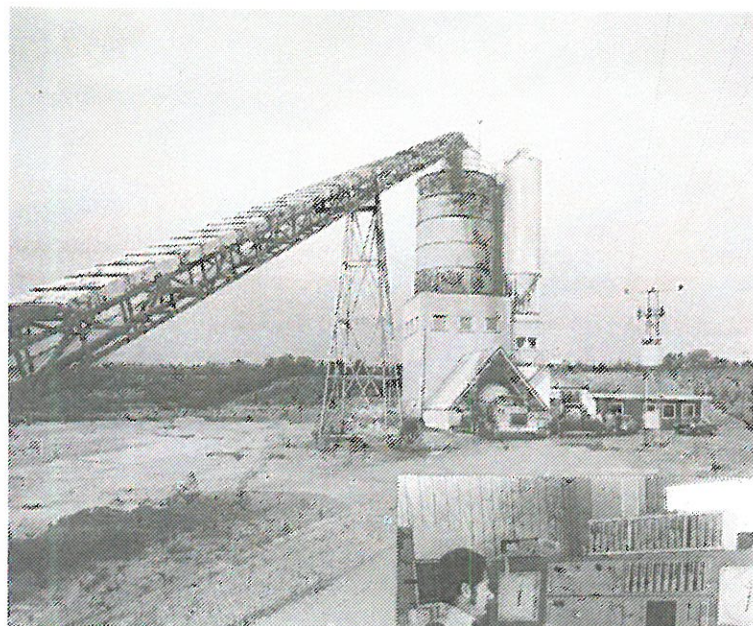
Driftsleder Niels Sørensen



Bogholder Marianne Sørensen

I Tjæreborg Industri kan man i bogstaveligste forstand sige, at familielivet trives. Ikke alene betragter alle medarbejderne sig som mere eller mindre i familie med hinanden, forstået på den måde at man har et godt sammenhold. Men dertil kommer, at Peder Chr. Pedersen har samlet ikke så få familiemedlemmer omkring sig i det daglige arbejde. Og det tager ingen skade af, siger han. Det første familiemedlem Peder Chr. Pedersen tog til sig, var broderen salgsschef Reimar Pedersen. To





## Udvikling af færdigbeton

40.000 kubikmeter sand, sten og grus. Det er hvad Færdigbeton - også et firma under Tjæreborg Industri - årligt henter op fra et tyve tønder land stort grusgravområde ved Tjæreborg. Produktionen finder sted efter de mest moderne principper. Udviklingen af firmaet Færdigbeton begyndte så småt i 1960'erne - dengang byggeriet var på sit højeste. Det var derfor helt naturligt, at Tjæreborg Industri selv begyndte at spekulere på færdigbeton. Færdigbeton har udviklet sig løbende igennem årene, og det gjorde det nødvendigt i 1971 med en total udflytning til Nørremarken.



*Driftsleder Preben Knudsen sørger for, at teknikken fungerer på Færdigbeton.*

Lederen af Færdigbeton Preben Knudsen har været ansat i firmaet siden 1964 - ja, det var faktisk ham der var den først ansatte i Færdigbeton. Det var dengang, man havde til huse på Kærvej. - Jeg husker tydeligt, at jeg selv måtte hente og bringe materialerne og således også selv blande. Det var hårdt, men det var spændende. Siden har det været dejligt at følge Færdigbetons udvikling, og i dag har vi seks biler til rådighed, og kapaciteten på Nørremarken er 64 kubikmeter i timen.

## Bearbejder 100 tons beton dagligt

### Betonvarefabrikken under Tjæreborg Industri

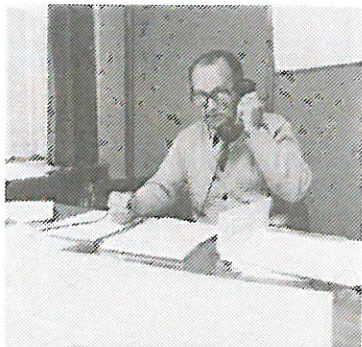
Tjæreborg Industri er en vidt forgrenet virksomhed, der slår på flere strenge. I kølvandet på ekspansionen inden for fjernvarmeområdet i begyndelsen af 1960'erne fandt virksomheden ud af, at man med fordel kunne oprette eget cementstøberi. Det var i 1964. Den første produktion omfattede betondæksler og fliser. Siden er der sket en stadig udvikling, og efter købet af Tjæreborg Cementstøberi tog firmaet navneforandring til Betonvarefabrikken. I dag er der tyve ansatte, og årsomsætningen ligger på omkring de 5 millioner kroner. Det er en moderne og travl virksomhed, der påtager sig alle mulige opgaver inden for kloakgods, fliser, elementer o.s.v. Godt 1600 kvadratmeter er under tag, og udendørs er der et lagerområde på 1,5 tønder land.



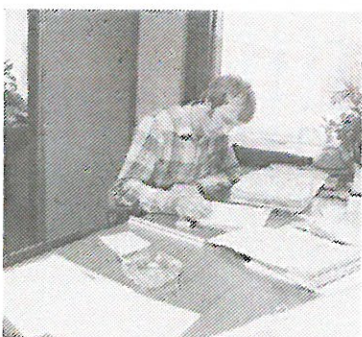
*Formand Andreas Thomsen, støberiet.*

Det er Andreas Thomsen, der har ansvaret for den daglige drift. Han har været med i firmaet i over tyve år. Så han har gjort hele udviklingen med i denne afdeling. Over 100 tons beton bliver hver eneste dag blandet på fabrikken - hvorefter forarbejdningen af de enkelte produkter finder sted.

## Tjæreborg Industri i arbejdstøjet...



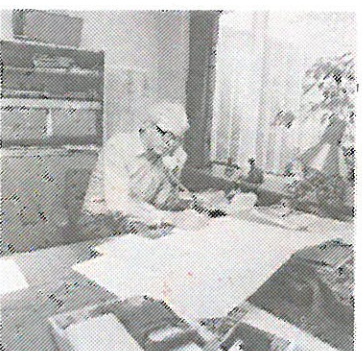
*Ingeniør Kjeld Christensen, nyansat salgschef pr. 1/9-81.*



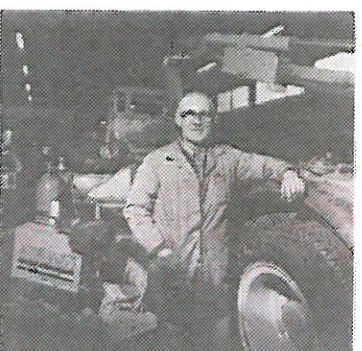
*Palle Jessen, ingeniør.*



*Karl Christensen, lagerforvalter.*



*Ole Christensen, ingeniør.*



*Sonny Petersen, mekaniker og chef for det rullende materiel.*



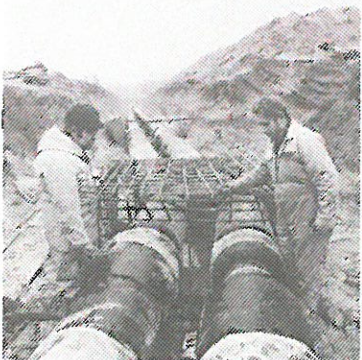
*Bag rattene i firmaets største og mindste køretøjer: Svend Erik Jensen, chauffør gennem mere end 20 år og Anders Sørensen, Peder Chr. Pedersens barnebarn.*



*Tommy Andersen, ingeniør. Afdelingsleder for Færdigbeton og støberi.*



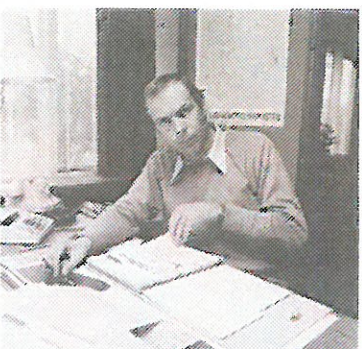
*Aut. installatør Ole Just Ingeniør Henning Hansen*



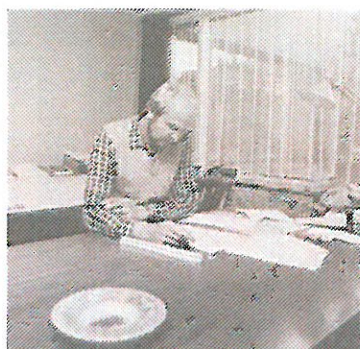
*Formand Hans Laursen (th.) inspicerer arbejdet ved forsyningsledningen, Esbjerg-Varde.*



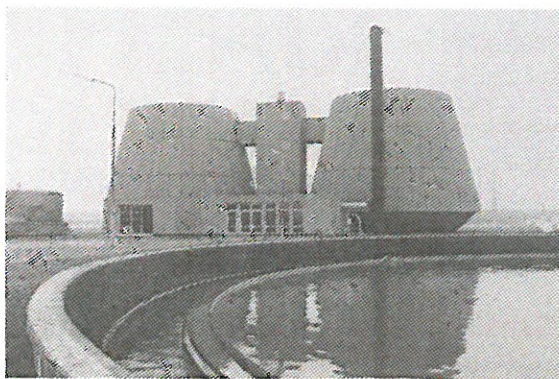
*Villy Nicolajsen, salgsafd. betonvarefabrikken.*



*Driftsleder Jørgen Dahl*



*Erik Jessen, ingeniør.*

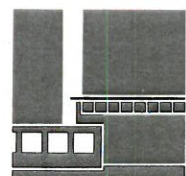
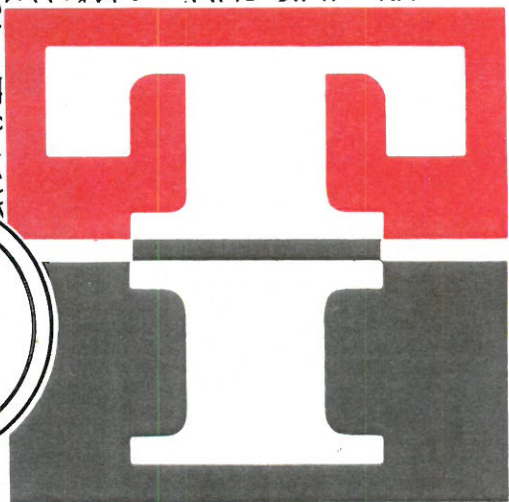
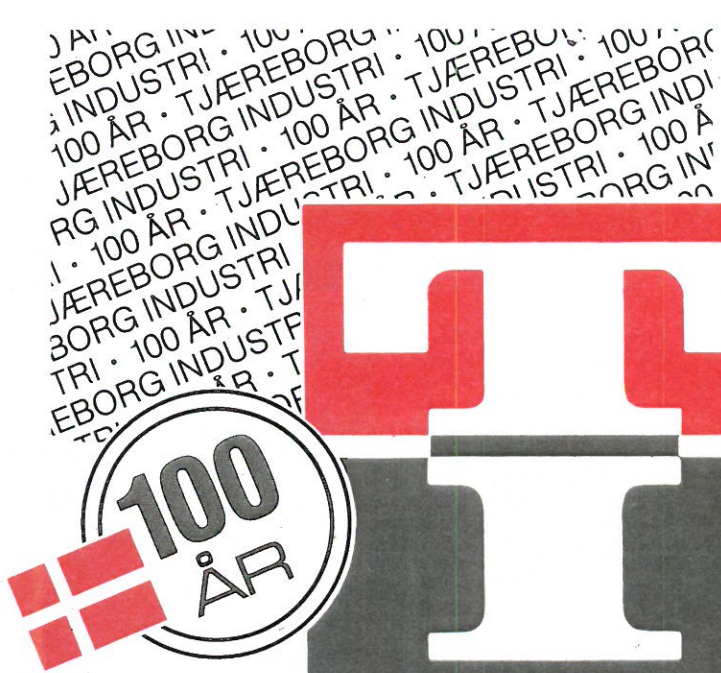


*Rensningsanlæg Øst, Esbjerg.*

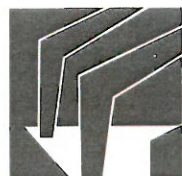


*Broprojekt Søndergade, Varde - netop afsluttet.*

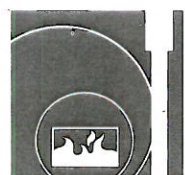




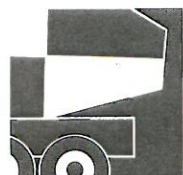
**FJERNVARME-  
ANLÆG**



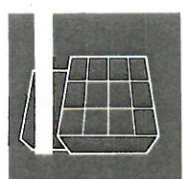
**STÅL-  
KONSTRUKTIONER**



**VARME-  
CENTRALER**  
- også kulfyrede



**FÆRDIG-  
BETON**

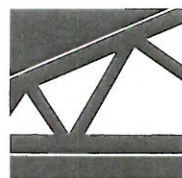


**RENSNINGS-  
ANLÆG**

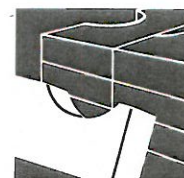


**BETON-  
VARER**

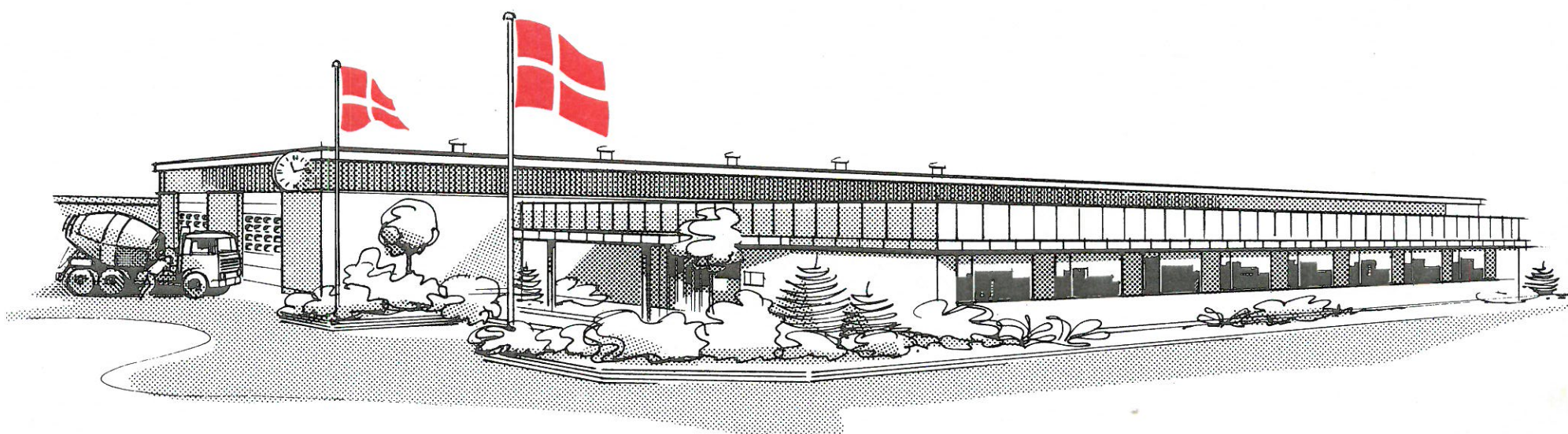
*Tjæreborg Industri  
projekterer og udfører  
anlægs- og  
udvidelsesarbejder til  
hjemmemarked og eksport*



**STÅLRØRS-  
SPÆRFAG**



**BETON-  
ELEMENTER**



*100 års erfaring samt teknisk  
know-how på højt niveau kommer  
Dem tilgode, hvis De overlader Deres  
opgaver til os - husk! vi er aldrig  
længere væk, end nærmeste telefon.*

**TJÆREBORG  
INDUSTRI AIS**

6731 TJÆREBORG  
TELF. (05) 17 52 44

